

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ పంచషష్ఠితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచషష్ఠితమః సర్గః ॥

వాల్మీకినా శత్రుఘ్నం ప్రతి సౌదాసస్య కల్మాషపాదస్య కథాయాః శ్రావణం

ప్రస్థాప్య చ బలం సర్వం మాసమాత్రోషితః పథి |

ఏక ఏవాశు శత్రుఘ్నా జగామ త్వరితం తదా || 7.65.1 ||

ద్విరాత్రమంతరే శూర ఉష్య రాఘవనందనః |

వాల్మీకేరాశ్రమం పుణ్యమగచ్ఛద్ వాసముత్తమం || 7.65.2 ||

సోఽభివాద్య మహాత్మానం వాల్మీకి మునిసత్తమం |

కృతాంజలిరథో భూత్వా వాక్యమేతదువాచ హ || 7.65.3 ||

భగవన్ వస్తుమిచ్ఛామి గురోః కృత్యాదిహాగతః |

శ్వః ప్రభాతే గమిష్యామి ప్రతీచీ వారుణీ దిశం || 7.65.4 ||

శత్రుఘ్నస్య వచః శ్రుత్వా ప్రహస్య మునిపుంగవః |

ప్రత్యువాచ మహాత్మానం స్వాగతం తే మహాయశః || 7.65.5 ||

స్వమాశ్రమమిదం సౌమ్య రాఘవాణాం కులస్య వై |

ఆసనం పాద్యమర్ఘ్యం చ నిర్విశంకః ప్రతీచ్ఛ మే || 7.65.6 ||

ప్రతిగృహ్య తదా పూజాం ఫలమూలం చ భోజనం |

భక్షయామాస కాకుత్స్థస్తృప్తిం చ పరమాం గతః || 7.65.7 ||

స భుక్త్వా ఫలమూలం చ మహర్షి తమువాచ హ |
పూర్వా యజ్ఞవిభూతీయం కస్యాశ్రమసమీపతః || 7.65.8 ||

తత్ తస్య భాషితం శ్రుత్వా వాల్మీకిర్వాక్యమబ్రవీత్ |
శత్రుఘ్న శృణు యన్యేదం బభూవాయతనం పురా || 7.65.9 ||

యుష్మాకం పూర్వకో రాజా సుదాసస్తస్య భూపతేః |
పుత్రో వీరసహో నామ వీర్యవానతిధార్మికః || 7.65.10 ||

స బాల ఏవ సౌదాసో మృగయాముపచక్రమే |
చంచూర్యమాణం దదృశే స శూరో రాక్షసద్వయం || 7.65.11 ||

శార్దూలరూపిణౌ ఘోరౌ మృగాన్ బహుసహస్రశః |
భక్షమాణావసంతుష్టౌ పర్యాప్తిం నైవ జగ్ముతుః || 7.65.12 ||

స తు తౌ రాక్షసౌ దృష్ట్వా నిర్మాగం చ వనం కృతం |
క్రోధేన మహతావిష్టో జఘానైకం మహేషుణా || 7.65.13 ||

వినిపాత్య తమేకం తు సౌదాసః పురుషర్షభః |
విజ్వరో విగతామర్షో హతం రక్షో హ్యుదైక్షత || 7.65.14 ||

నిరీక్షమాణం తం దృష్ట్వా సహాయం తస్య రక్షసః |
సంతాపమకరోద్ ఘోరం సౌదాసం చేదమబ్రవీత్ || 7.65.15 ||

యస్మాదనపరాధం తం సహాయం మమ జఘ్నివాన్ |
తస్మాత్ తవాపి పాపిష్ఠ ప్రదాస్యామి ప్రతిక్రియాం || 7.65.16 ||

ఏవముక్త్వా తు తద్ రక్షస్తత్రైవాంతరధీయత |
కాలపర్యాయయోగేన రాజా మిత్రసహోఽభవత్ || 7.65.17 ||

రాజాపి యజతే యజ్ఞమస్యాశ్రమసమీపతః |
అశ్వమేధం మహాయజ్ఞం తం వసిష్ఠోఽప్యపాలయత్ || 7.65.18 ||

తత్ర యజ్ఞో మహానాసీద్ బహువర్షగణాయుతః |
సమృద్ధః పరయా లక్ష్యా దేవయజ్ఞసమోభవత్ || 7.65.19 ||

అథావసానే యజ్ఞస్య పూర్వవైరమనుస్మరన్ |
వసిష్ఠరూపీ రాజానమితి హోవాచ రాక్షసః || 7.65.20 ||

అద్య యజ్ఞావసానాంతే సామిషం భోజనం మమ |
దీయతామతిశీఘ్రం వై నాత్ర కార్యా విచారణా || 7.65.21 ||

తచ్ఛ్చత్వా వ్యాహృతం వాక్యం రక్షసా బ్రహ్మరూపిణా |
సూదాన్ సంస్కారకుశలానువాచ పృథివీపతిః || 7.65.22 ||

హవిష్యం సామిషం స్వాదు యథా భవతి భోజనం |
తథా కురుత శీఘ్రం వై పరితుష్యేద్ యథా గురుః || 7.65.23 ||

శాసనాత్ పార్థివేంద్రస్య సూదః సంభ్రాంతమానసః |
తచ్చ రక్షః పునస్తత్ర సూదవేషమథాకరోత్ || 7.65.24 ||

స మానుషమథో మాసం పార్థివాయ న్యవేదయత్ |
ఇదం స్వాదు హవిష్యం చ సామిషం చాన్నమాహృతం || 7.65.25 ||

స భోజనం వసిష్ఠాయ పల్యా సార్థముపాహరత్ |
మదయంత్యా నరశ్రేష్ఠ సామిషం రక్షసా హృతం || 7.65.26 ||

జ్ఞాత్వా తదామిషం విప్రో మానుషం భాజనం గతం |
క్రోధేన మహతావిష్టో వ్యాహర్తుముపచక్రమే || 7.65.27 ||

యస్మాత్ త్వం భోజనం రాజన్ మమైతద్ దాతుమిచ్ఛసి |
తస్మాద్ భోజనమేతత్ తే భవిష్యతి న సంశయః || 7.65.28 ||

తతః క్రుద్ధస్తు సౌదాసస్తోయం జగ్రాహ పాణినా |
వసిష్ఠం శప్తుమారేభే భార్యా చైనమవారయత్ || 7.65.29 ||

రాజన్ ప్రభుర్యతోఽస్మాకం వసిష్ఠో భగవాన్మషిః |
ప్రతిశప్తుం న శక్తస్త్యం దేవతుల్యం పురోధసం || 7.65.30 ||

తతః క్రోధమయం తోయం తేజోబలసమన్వితం |
వ్యసర్జయత ధర్మాత్మా తతః పాదౌ సిషేచ చ || 7.65.31 ||

తేనాస్య రాజ్ఞస్తౌ పాదౌ తదా కల్మాషతాం గతౌ |
తదాప్రభృతి రాజాసౌ సౌదాసః సుమహాయశాః || 7.65.32 ||

కల్మాషపాదః సంవృత్తః ఖ్యాతశ్చైవ తథా నృపః |
స రాజా సహ పత్న్యా వై ప్రణిపత్య ముహుర్ముహుః |
పునర్వసిష్ఠం ప్రోవాచ యదుక్తం బ్రహ్మరూపిణా || 7.65.33 ||

తచ్ఛ్రుత్వా పార్థివేంద్రస్య రక్షసా వికృతం చ తత్ |
పునః ప్రోవాచ రాజానం వసిష్ఠః పురుషర్షభం || 7.65.34 ||

మయా రోషపరీతేన యదిదం వ్యాహృతం వచః |
నైతచ్ఛక్యం వృథా కర్తుం ప్రదాస్యామి చ తే వరం || 7.65.35 ||

కాలో ద్వాదశవర్షాణి శాపస్యాంతో భవిష్యతి |
మత్ ప్రసాదాచ్ఛ రాజేంద్ర అతీతం న స్మరిష్యసి || 7.65.36 ||

ఏవం స రాజా తం శాపముపభుజ్యారిసూదనః |
ప్రతిలేభే పునా రాజ్యం ప్రజాశ్చైవాన్వపాలయత్ || 7.65.37 ||

తస్య కల్మాషపాదస్య యజ్ఞస్యాయతనం శుభం |
ఆశ్రమస్య సమీపేఽస్య యన్మాం పృచ్ఛసి రాఘవ || 7.65.38 ||

తస్య తాం పార్థివేంద్రస్య కథాం శ్రుత్వా సుదారుణాం |
వివేశ పర్ణశాలాయాం మహర్షిమభివాద్య చ || 7.65.39 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే పంచషష్ఠితమః సర్గః ||